

**Milliy manfaatlardan kelib chiqqan holda umumbashariy
muammolarga yondashish**

Shoymurodova Roziya Yusuf qizi

Termiz davlat pedagogika instituti 1- kurs magistranti

Ta'lim tarbiya nazariyasi va metodikasi(boshlang'ich ta'lim) yo'nalishi

Anotatsiya: Mazkur maqolada milliy manfaatlar va umumbashariy muammolar o'zaro aloqadorligi tahlil etiladi. Global muammolarga milliy nuqtayi nazardan yondashish zarurati asoslab beriladi. Xususan, har bir xalqning o'ziga xos qadriyatlari va rivojlanish maqsadlarini inobatga olgan holda atrof-muhit muhofazasi, barqaror taraqqiyot, inson huquqlari, ijtimoiy adolat kabi dolzarb masalalarga yechim izlash masalasi yoritiladi. Milliy manfaatlarni saqlagan holda global muammolarni hal etishdagi muvozanatni ta'minlash, xalqaro hamkorlik va milliy o'zlikni asrash o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik ochib beriladi. Tadqiqotda milliy manfaatlar va global vazifalar uyg'unligida yondashuvning dolzarbligi va samaradorligi asoslanadi.

Kalit so'zlar: milliy manfaatlar, umumbashariy muammolar, global muammolar, milliy qadriyatlar, barqaror rivojlanish, xalqaro hamkorlik, inson huquqlari, atrof-muhit muhofazasi, ijtimoiy adolat, milliy o'zlik.

Аннотация: В данной статье анализируется взаимосвязь между национальными интересами и общечеловеческими проблемами. Обоснована необходимость подхода к глобальным вызовам с позиций национальных ценностей и приоритетов. Особое внимание уделено вопросам охраны окружающей среды, устойчивого развития, защиты прав человека и социальной справедливости с учетом национальных интересов. Раскрывается важность достижения баланса между сохранением национальной самобытности и активным участием в решении мировых проблем. Подчеркивается актуальность и эффективность подхода, основанного на гармонии национальных интересов и глобальных задач.

Ключевые слова: национальные интересы, общечеловеческие проблемы, глобальные вызовы, национальные ценности, устойчивое развитие, международное сотрудничество, права человека, охрана окружающей среды, социальная справедливость, национальная идентичность.

Annotation: This article analyzes the interrelation between national interests and global issues. It substantiates the necessity of addressing worldwide challenges from the perspective of national values and priorities. Special attention is given to environmental protection, sustainable development, human rights, and social justice while considering national interests. The importance of maintaining a balance between preserving national identity and actively participating in solving global problems is emphasized. The relevance and effectiveness of an approach based on the harmony of national interests and global objectives are highlighted.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONS

Keywords: *national interests, global issues, worldwide challenges, national values, sustainable development, international cooperation, human rights, environmental protection, social justice, national identity.*

Kirish

Bugungi globallashuv sharoitida milliy manfaatlarni himoya qilish va umumbashariy muammolarga samarali yechim topish o'rtasidagi uyg'unlik dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Har bir xalq va davlat o'zining milliy qadriyatlari, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish yo'llari va madaniy xususiyatlaridan kelib chiqqan holda global jarayonlarda faol ishtirok etishga intilmoqda. Shu bilan birga, atrof-muhit muhofazasi, inson huquqlari, barqaror taraqqiyot, ijtimoiy adolat kabi umumbashariy muammolar har bir millat va jamiyat oldiga umumiy mas'uliyat yuklamoqda. Milliy manfaatlardan voz kechmagan holda global masalalarga yondashish, har bir xalqning o'zligini saqlab qolgan holda, xalqaro hamkorlikni kengaytirish va umumiy yechimlar izlash bugungi kunning eng muhim vazifalaridan biridir. Ushbu maqolada milliy manfaatlar va umumbashariy muammolar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik, ularning uyg'unlashuvi va bu jarayonda samarali strategiyalar ishlab chiqish zarurati tahlil qilinadi.

Milliy manfaatlar har bir davlat va xalqning siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy taraqqiyot yo'lida asosiy yo'naltiruvchi kuch hisoblanadi. Aynan milliy manfaatlar har bir mamlakatning ichki siyosati va tashqi aloqalaridagi ustuvor yo'nalishlarini belgilab beradi. Shu bilan birga, zamonaviy globallashuv jarayonida dunyo miqyosida yuzaga kelayotgan umumbashariy muammolar — ekologik inqirozlar, iqlim o'zgarishi, migratsiya oqimlari, xalqaro xavfsizlik tahdidlari, pandemiyalar kabi global tahdidlar har bir davlat va xalqning e'tiborini o'ziga qaratmoqda. Milliy manfaatlar va umumbashariy muammolar o'rtasidagi munosabat o'ziga xos murakkablikka ega. Bir tomondan, har bir xalq o'z suvereniteti, madaniy merosi va iqtisodiy manfaatlarini saqlashga intiladi. Boshqa tomondan esa, global muammolar o'z mohiyatiga ko'ra millatlararo hamkorlik va umumiy harakatni talab qiladi. Shu sababli, milliy manfaatlardan kelib chiqqan holda umumbashariy muammolarga yondashish nafaqat dolzarb, balki zaruriy strategiya sifatida qaralmoqda.

Misol uchun, atrof-muhit muhofazasi masalasini olaylik. Har bir davlat o'z iqtisodiy rivojlanishini ta'minlash uchun tabiiy resurslardan samarali foydalanishga intiladi. Biroq, ekologik muvozanat buzilishi butun dunyo uchun xavf tug'diradi. Shunday sharoitda milliy manfaatlar ekologik barqarorlik tamoyillariga mos tarzda shakllantirilishi zarur. Ya'ni, davlat o'z manfaatlarini ko'zlab harakat qilar ekan, ekologiyani asrash, chiqindilarni kamaytirish, qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish kabi global maqsadlarga ham hissa qo'shishi kerak.

Inson huquqlari va ijtimoiy adolat masalalarida ham xuddi shunday holat kuzatiladi. Har bir davlat o'z milliy qadriyatlari va tarixiy tajribasiga tayanadi. Biroq, umumiy qabul qilingan inson huquqlari tamoyillariga rioya qilish orqali xalqaro hamjamiyatda o'z

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

obro'sini mustahkamlashi va global hamkorlikda faol ishtirok etishi mumkin. Shunday qilib, milliy qadriyatlarni saqlagan holda umumbashariy qadriyatlarga hurmat bilan yondashish davlatning milliy manfaatlariga ham xizmat qiladi.

Shu nuqtayi nazardan olib qaraganda, milliy manfaatlar va umumbashariy muammolar o'rtasidagi uyg'unlikni ta'minlash uchun bir nechta asosiy yondashuv zarur:

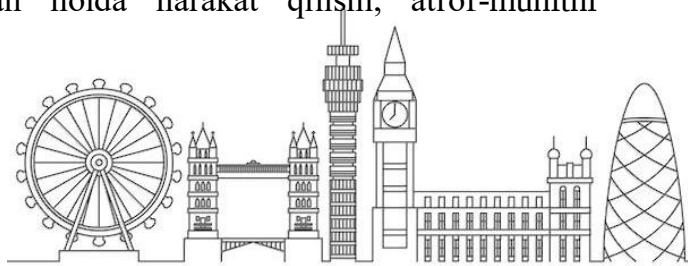
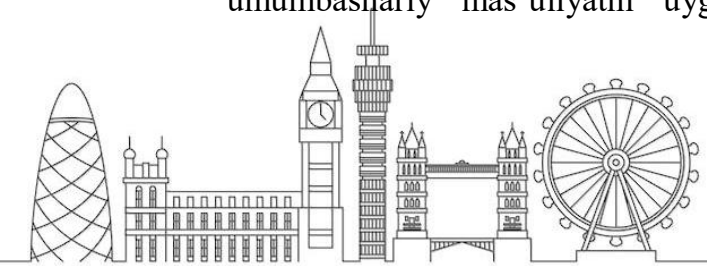
- Muvozanatli siyosat olib borish: Milliy manfaatlar va global vazifalar o'rtasida muvozanatni saqlovchi siyosiy strategiyalar ishlab chiqish.
- Xalqaro hamkorlikni kuchaytirish: Global muammolarni hal etishda milliy manfaatlardan kelib chiqqan holda xalqaro koalitsiyalarda faol ishtirok etish.
- Milliy qadriyatlarni asrash: Milliy manfaatlarni ko'zlagan holda milliy qadriyatlar va madaniy merosni himoya qilish va rivojlantirish.
- Innovatsiyalar va texnologiyalarga sarmoya kiritish: Barqaror rivojlanish va global muammolarni hal etishda ilg'or texnologiyalar va innovatsion yondashuvlardan foydalanish.
- Ijtimoiy ong va madaniyatni rivojlantirish: Aholi orasida globallashuv, ekologik muhofaza va inson huquqlari borasida ong va madaniyatni oshirish.

Milliy manfaatlardan kelib chiqqan holda umumbashariy muammolarga yondashish — bu faqat siyosiy yoki iqtisodiy strategiya emas, balki jamiyatning har bir qatlamini qamrab oladigan uzoq muddatli ijtimoiy taraqqiyot dasturidir. Milliy manfaat va umumbashariy qadriyatlarning uyg'unlashuvi barqaror kelajak uchun muhim poydevor hisoblanadi.

Milliy manfaatlardan kelib chiqqan holda umumbashariy muammolarga yondashish zamonaviy davrning eng dolzarb va muhim vazifalaridan biri hisoblanadi. Globallashuv jarayonlari kuchayib borayotgan bir paytda har bir davlat o'z milliy manfaatlarini himoya qilish bilan birga, umumiy insoniyat muammolariga ham befarq bo'lmashligi zarur. Zero, bugungi kunda iqlim o'zgarishi, ekologik inqirozlar, migratsiya oqimlari, pandemiyalar, global iqtisodiy beqarorlik kabi muammolar hech bir mamlakatni chetlab o'tmayapti. Shu boisdan milliy manfaatlarni saqlagan holda global muammolarni hal etishga yondashish zamon talabi bo'lib qolmoqda.

Milliy manfaatlar deganda faqat siyosiy yoki iqtisodiy mustaqillik emas, balki xalqning madaniy merosi, ma'naviy qadriyatlari, milliy o'zligini asrab qolish va ijtimoiy-iqtisodiy barqaror rivojlanish imkoniyatlari nazarda tutiladi. Bugungi kunning global chaqiriqlari shuni ko'rsatmoqdaki, har bir millat, har bir xalq o'z suvereniteti va manfaatlarini saqlab qolgan holda umumiy manfaatlar sari ham intilishi, global hamkorlik va barqaror rivojlanish tamoyillariga sodiq qolishi zarur. Ayni vaqtda, milliy manfaatlar va umumbashariy qadriyatlar o'rtasidagi uyg'unlikni ta'minlash har bir davlat uchun nafaqat xalqaro miqyosda obro'-e'tibor qozonish, balki ichki taraqqiyot va barqarorlikni ta'minlashning ham muhim sharti bo'lib xizmat qiladi.

Shu sababli, davlatlar o'z siyosatini ishlab chiqishda milliy manfaatlar va umumbashariy mas'uliyatni uyg'unlashtirgan holda harakat qilishi, atrof-muhitni

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

muhofaza qilish, inson huquqlarini ta'minlash, iqtisodiy tenglik va ijtimoiy adolatni qaror toptirish borasida xalqaro tashabbuslarga faol hissa qo'shishi zarur. Milliy manfaatlardan kelib chiqqan holda global muammolarga yechim topish, xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikni mustahkamlash, zamonaviy innovatsiyalar va ilg'or tajribalardan unumli foydalanish orqali har bir davlat nafaqat o'z farovonligini ta'minlashi, balki butun insoniyat istiqboliga ham ulkan hissa qo'shishi mumkin. Milliy qadriyatlar va global qadriyatlarning uyg'unligi asosida barqaror kelajakni qurish, insoniyat oldidagi global muammolarni hal etishda milliy manfaatlarni global javobgarlik bilan uyg'unlashtirish bugungi va kelajak avlodlar uchun ham ijobiy natijalar berishi shubhasizdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat — yengilmas kuch. — Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
2. Huntington S. Sivilizatsiyalar to'qnashuvi va dunyo tartiboti qayta shakllanishi. — Toshkent: "Yangi asr avlodi", 2010.
3. Fukuyama F. Taraqqiyot va uning inqirozi. — Toshkent: O'zbekiston, 2017.
4. Baxtiyorov Sh. Globallashuv jarayonida milliy manfaatlar va ularning himoyasi. — Toshkent: Fan, 2021.
5. Yuldashev Q. Global muammolar va ularning hal etilishida milliy davlatlarning o'rni. // "Ijtimoiy fanlar" jurnali, 2020, №3.
6. United Nations Development Programme (UNDP). Sustainable Development Goals Report. — New York, 2023.
7. Beck U. Risk Society: Towards a New Modernity. — London: Sage Publications, 1992.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori. Barqaror rivojlanish maqsadlari doirasida amalga oshiriladigan chora-tadbirlar to'g'risida (2021 yil).

